

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВЕТЕРИНАРНА КЛІНІЧНА АЛЕРГОЛОГІЯ
(вибіркова фахова навчальна дисципліна)

Розробник: Локес-Крупка Т., завідувач кафедри терапії імені професора
П. І. Локеса, кандидат ветеринарних наук, доцент

Полтава
2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Ветеринарна клінічна алергологія
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	вибіркова фахова
Назва структурного підрозділу	Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> ЛОКЕС-КРУПКА Терезія, к.вет.н., доцент <i>Контакти:</i> ауд. 8. (кафедри терапії імені професора П. І. Локеса) <i>e-mail:</i> terapia@pdaa.edu.ua <i>URL:</i> https://www.pdaa.edu.ua/people/lokes-krupka-tereziya-petrivna
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Спеціальність Освітня програма	211 Ветеринарна медицина ОНП Ветеринарна медицина
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з «Клінічної діагностики хвороб тварин», «Ветеринарної клінічної біохімії», «Внутрішніх хвороб тварин»

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: удосконалення та поглиблення теоретичних знань про алергічну реакцію та про хвороби імунної системи, набуття практичних вмінь сучасних методів діагностики захворювань імунної системи та методи корекції патологічного стану у тварин різних видів, знання основ алерготерапії та алергопрофілактики.

Основні завдання навчальної дисципліни: отримання теоретичних знань і практичних навичок щодо визначення особливостей алергологічного анамнезу за алергій різного генезу; клінічних досліджень тварин різних видів за алергії; лабораторних методів оцінки імунної системи; проведення досліджень специфічних імунодіагностичних критеріїв за алергій.

Загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, оволодіння сучасними знаннями для розуміння предметної області професійної діяльності.

ЗК 2. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (Фахові):

СК 1. Здатність планувати і здійснювати комплексні оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у ветеринарній медицині і можуть бути опубліковані у наукових виданнях.

СК 2. Здатність визначати перелік необхідних засобів та заходів для проведення наукових досліджень з метою отримання достовірних результатів.

СК 3. Здатність встановлювати причинно-наслідкові механізми змін гомеостазу організму за алергічних реакцій, диференціювати етіологічні фактори, встановлювати їх взаємовплив на патогенез алергічних станів у тварин та прогнозувати можливі зміни їх гомеостазу.

Результати навчання:

РН 1. Глибоко розуміти загальні принципи алергічних реакцій і розвитку хвороб імунної системи, а також інноваційні методи лікування, діагностики та профілактики алергій, а також застосувати отримані знання у власних дослідженнях в галузі ветеринарної медицини.

РН 2. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з ветеринарної медицини щодо алерготерапії та алергопрофілактики з використанням сучасного інструментарію у власних дослідженнях в галузі ветеринарної медицини.

Методи навчання:

Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; інструктаж.

Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження.

Практичні методи: лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування.

Комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання (за потребою в разі дистанційного навчання).

Програма та структура навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Механізм розвитку алергічних реакцій.

Типи і стадії алергії. Механізм активної сенсibilізації. Біохімічна стадія алергічних реакцій негайного та сповільненого типів. Можливі порушення механізмів алергічних реакцій.

Тема 2. Алергени – визначення поняття та класифікація. Фактори, що сприяють розвитку алергії.

Загальна етіологія алергічного захворювання. Види сенсibilізації.

Тема 3. Особливості діагностики алергічних станів різного генезу.

Порідна та видова схильності до алергій. Алергії у екзотичних тварин та рептилій. Експрес-тести. Шкірні тести. Дослідження Ig.

Тема 4. Гістамінні та антигістамінні препарати.

Псевдоалергічні реакції. Лабораторна діагностика алергічних станів. ІФА-тест на визначення кількості гістаміну.

Тема 5. Медикаментозна алергія у ветеринарії.

Раціональна фармакотерапія. Сприяючі етіологічні чинники розвитку медикаментозної алергії. Структура медикаментозних алергенів. Методи лікування тварин за медикаментозної алергії.

Тема 6. Анафілактичний шок (патоморфологія, патогенез, клінічні ознаки, лікування).

Бронхіальна астма як відповідь на дію алергена. Стадійність алергічної бронхіальної астми. Анафілаксія.

Тема 7. Кропив'янка та ангіоневротичний набряк. (етіологія, патогенез, діагностика, лікування).

Спадковий ангіоневротичний набряк. Асоційована мутація. Лабораторні дослідження. Диференційна діагностика.

Тема 8. Специфічна імунотерапія.

Попередження алергії. Гіпосенсибілізація. Механізм АСИТ. Ін'єкційні та неін'єкційні методи АСИТ. Можливі побічні ефекти АСИТ.

Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	лаб	с.р.
Тема 1. Механізм розвитку алергічних реакцій.	16	2	4	10
Тема 2. Алергени – визначення поняття та класифікація. Фактори, що сприяють розвитку алергії.	14	2	2	10
Тема 3. Особливості діагностики алергічних станів різного генезу.	16	2	4	10
Тема 4. Гістамін та антигістамінні препарати.	14	2	2	10
Тема 5. Медикаментозна алергія у ветеринарії.	14	2	2	10
Тема 6. Анафілактичний шок (патоморфологія, патогенез, клінічні ознаки, лікування).	16	2	4	10
Тема 7. Кропив'янка та ангіоневротичний набряк. (етіологія, патогенез, діагностика, лікування).	14	2	2	10
Тема 8. Специфічна імунотерапія.	16	2	4	10
Усього годин	120	16	24	80

Оцінювання результатів навчання
Форми контролю результатів навчання

результати навчання	Форма контролю				Разом
	Опитування по темі лекції (Дискусія)	Виконання лабораторних робіт із захистом	Виконання самостійної роботи (опитування)	Оформлення наукової роботи по темі (тези, стаття)	
РН1	8	18	12	12	51
РН2	8	18	12	12	49
Разом	16	36	24	24	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Тема	Дискусія по темі лекції	Виконання завдань лабораторної роботи	Виконання самостійної роботи (опитування)	Оформлення наукової роботи по темі (тези, стаття)	Разом по темі
Тема 1. Механізм розвитку алергічних реакцій.	2	3 3	3	12	11
Тема 2. Алергени – визначення поняття та класифікація. Фактори, що сприяють розвитку алергії.	2	3	3		8
Тема 3. Особливості діагностики алергічних станів різного генезу.	2	3 3	3		11
Тема 4. Гістамінні та антигістамінні препарати.	2	3	3		20
Тема 5. Медикаментозна алергія у ветеринарії.	2	3	3		8
Тема 6. Анафілактичний шок (патоморфологія, патогенез, клінічні ознаки, лікування).	2	3 3	3		11
Тема 7. Кропив'янка та ангіоневротичний набряк. (етіологія, патогенез, діагностика, лікування).	2	3	3		8
Тема 8. Специфічна імунотерапія.	2	3 3	3		12
Разом	16	36	24	24	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Формами семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є **залік**, який виставляється за поточним оцінюванням впродовж семестру.

Дискусія по темі лекції (0-2)

Бали	Здатність здобувача
0	Здобувач вищої освіти не опанував тему
1	Здобувач вищої освіти частково орієнтується у темі та бере участь у дискусії
2	Здобувач вищої освіти опанував тему та бере участь у дискусії

▪ Виконання завдань лабораторної роботи (0-3)

Бали	Здатність здобувача
0	Здобувач вищої освіти не опанував тему лабораторного заняття
1	Здобувач вищої освіти виконав завдання лабораторного заняття, але не отримав результатів
2	Здобувач вищої освіти виконав завдання лабораторного заняття, але не узагальнив отримані результати
3	Здобувач вищої освіти виконав завдання лабораторного заняття та ґрунтовно обґрунтував отримані результати

▪ виконання самостійної роботи (опитування) (0-3);

Бали	Здатність здобувача
0	Здобувач вищої освіти не опанував тему самостійної роботи
1	Здобувач вищої освіти опанував незначну частину матеріалу, у відповіді дає мало інформації, частково невірної
2	Здобувач вищої освіти опанував тему самостійної роботи, але надає неповну відповідь
3	Здобувач вищої освіти оволодів темою самостійної роботи і сформулював ґрунтовну правильну відповідь

▪ оформлення наукової роботи по темі (тези, стаття) (0-12);

Бали	Здатність здобувача
0	Здобувач вищої освіти не представив наукову роботу
1-9	Здобувач вищої освіти представив тези, але допустив помилки
10-12	Здобувач вищої освіти представив тези, розрахунки та оформлення сформовані вірно

Трудомісткість:

Загальна кількість годин - 120

Кредитів - 4,0

Форма семестрового контролю – залік

Політика навчальної дисципліни:

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. При отриманні на занятті 0 балів та пропущені заняття здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати.

Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись вимог чинних нормативних документів стосовно академічної доброчесності, дотримуватися академічної чесності і етичної поведінки в освітньо-науковому середовищі. Вона передбачає: впровадження принципів

чесності, прозорості і незалежності; діяти у навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; вміти давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.

Академічна мобільність. Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Неформальна / інформальна освіта. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, конференціях, семінарах, круглих столах. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:
Робоча навчальна програма, презентації

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Ветеринарна клінічна біохімія / В.І. Левченко та ін.; за ред. В.І. Левченка і В.Л. Галяса. Біла Церква, 2002. 400 с.
2. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко та ін., за ред. В.І. Левченка. Біла Церква, 2001. Ч. 2. 544 с.
3. Дослідження сечі собак та котів: / М.І. Карташов та ін. Харків, 2009. 96 с.
4. Клінічна діагностика внутрішніх хвороб тварин: Підручник / за ред. В.І. Левченка. Біла Церква, 2004. 608 с.
5. Кузовкін Є.М., Канюка О.І., Васільєв С.І. Довідник сучасних лікарських препаратів у ветеринарній медицині. Харків, 2002. 448 с.
6. Локес П.І., Стовба В.Г., Кравченко С.О., Каришева Л.П., Гришук А.В. Комп'ютерна, магнітно-резонансна томографія та інші сучасні методи діагностики у ветеринарній медицині дрібних тварин. Полтава, 2011. 173 с.
7. Noli C., Foster A., Rosenkrantz W. Veterinary Allergy. 2013. Wiley-Blackwell. p. 472.

Допоміжні

1. Локес-Крупка Т. П., Бурда Т. Л., Цвіліховський М. І., Вплив раціонів на розвиток надмірної маси тіла собак порід середнього розміру. *Вісник ПДАА*. 2019. № 3. С. 224–232
2. Локес-Крупка Т.П. Ускладнення за ожиріння у дрібних свійських тварин. Науково-технічний бюлетень *Державного науково-дослідного контрольного інституту ветеринарних препаратів та кормових добавок і інституту біології тварин*. 2019. № 20 (2). С. 458–463.
3. Локес П.І., Стовба В.Г., Каришева Л.П. Рентгенівська діагностика хвороб дрібних тварин. Полтава, 2006. 152 с.
4. Локес П.І., Стовба В.Г., Каришева Л.П. Ультразвукова діагностика хвороб дрібних тварин. Полтава, 2007. 128 с.
5. Внутрішні незаразні хвороби тварин / М.О.Судаков та ін. ; за ред. М.О. Судакова. Київ, 2002. 352 с.
6. Смілик Ю. Ю., Локес-Крупка Т.П. Клінічний випадок гострої форми панкреатиту у свійського собаки. *Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування*. 2020. № 6. С. 75–79.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Клінічна імунологія та алергологія / О.М. Біловол та ін. Х.: «Гриф», 2011. 550 с.
URL: <http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/660/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9A%D0%BB%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D1%96%D0%BC%D1%83%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>
2. Алергічний дерматит у кішок.
URL: <https://murkots.ru/kishki/929-alergichnij-dermatit-u-kishok.html>
3. Noli C., Foster A., Rosenkrantz W. *Veterinary Allergy*. 2013. Wiley-Blackwell. p. 472.
URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/book/10.1002/9781118738818>